

det veed vi jo desuden godt, at det netop storter os paa Enighed om Hovedgrundsaetningerne for en ny Valgordning; det hjælper ikke det Mindste, at det ærede Medlem taler saaledes, thi Forholdet har aldrig været det, at det ærede Medlem har været villig til at anerkjende det, som efter min og Andres Mening er den utvivlsomme Fortolkning af Grundlovens Paragraf om disse Forhold, nemlig den, at naar man efter Grundloven skal fordele Folkethingskredsene, saa skal man gjøre det saa nøiagtig, som det overhovedet er muligt efter Folketallet, saaledes altsaa, at de 124 Medlemmer, som efter den sidste Folketælling tilkommer dette Thing, bleve fordelte efter den Regel, at, saa vidt fornuftigvis gennemførligt, Enhver kom til at repræsentere samme lige store Del af den danske Befolkning. Denne den første Grundsaetning har det ærede Medlem ikke tidligere villet anerkjende, og i Dag kom der en Udtalelse fra ham, som viser i samme Retning, idet han sagde: Det, Grundloven særlig har lagt Vægt paa, er Antallet af Folkethingsmedlemmerne, men ikke Fordelingen. Ja, var det Grundlovens Mening, vilde man med Rette kunne forandre sig over denne Grundlov, der altsaa ikke tillod at gjøre Antallet større eller mindre end 124 Kredse, men ikke tog det saa nøie med, om maatte flere af disse Kredse kun fik 1,000 Bøvere og andre maatte 100,000, eller, for at tage et Exempel, rummede den Mulighed, at Derne fik 123 Repræsentanter, men hele Sjælland kun 1. Nei, Meningen er saa vel den, at der skal være et vist Antal Medlemmer i Folkethinget, som den, at disse Medlemmer saa vidt muligt skulle være valgte i efter Folketallet lige store Valgkredse, saa at ingen Del af Landet maa føle sig forurettet ved at have forholdsvis færre Repræsentanter end hvilkensomhelst anden Del. Jeg vil tilstaa, at jeg aldrig har kunnet forståa dette, at ærede Medlemmer have været utilbøielige til at løse Spørgsmaalet saaledes, dels fordi det jo er det Grundlag, hvorpaa Folkethinget grundlovmæssig staar, dels fordi en saadan fuldstændig Ligefølelse ellers er det, man paaberaaber sig paa alle mulige Omraader. Og jeg kan sige, at det er jeg fuldstændig overbevist om, at saa længe der er Uenighed om dette principielle Grundlag — ikke om en eller anden Kreds skal være saaledes eller saaledes, eller om en eller anden enkelt Kommune skal høre under den eller den Kreds — kunne vi ikke komme til en Løsning af Spørgsmaalet om en fuldstændig Omordning af Valgkredsene efter en virkelig rationel Behandling.

Og skulde man nu beslutte sig til at gaa den anden Vej at søge et nyt Grundlag i Stedet for Grundlovens § 32, altsaa gaa til en Grundlovsforandring, da vil jeg ikke tale om, hvilke Vanskeligheder dette vil bære i sit Skjød, saa meget mere som det ogsaa i dette Tilfælde vistnok maatte siges at være det Fornuftigste at vente 3 Aar endnu. Thi det Hensigtsmæssigste vilde sikkerlig være, at Grundlovsforandringen stete i den Samling, der gif lige foran den nye Folketælling, ved hvilken man fik alle de Data til Raadighed, som ere nødvendige. (Højsbrø: Naar?) Man skal vente til 1889, eller til den Samling 1889—90, som vil være den sidste Samling, som det Folkething, der nu skal vælges næste Aar, vil have at fungere i. Det vil, hvis man vil gaa den Vej at forandre Grundloven, være det hensigtsmæssigste Tidspunkt at gjøre det paa. Derimod forekommer det mig, at man for Tiden overordentlig let maatte kunne enes om det Standpunkt, her foreligger. Der er Kredse i Kjøbenhavn og Kredse i Kjøbenhavns Amt og i Aarhus Amt, som i Forhold til, hvad der maa siges at være det Almindelige, ere urimelig store, og ganske særlig i Kjøbenhavn, hvor vi endogaa have en Kreds paa 120,000 Mennesker efter den nævnte Folketælling i 1885. En vel mindre, men dog urimelig stor Ulighed finder Sted med Hensyn til Iste Kreds for Kjøbenhavns Amt. Disse Ulemper raader det foreliggende Forslag Bod paa, saa at vi vilde faae en nogenlunde taalelig Tilstand, indtil et Grundlag maatte være tilveiebragt, paa hvilket vi kunde enes om en rationel Forandring af Folkethingskredsene. Forslaget er Noget, vi trostlig kunne vedtage, det indeholder en absolut Forbedring af det Bestaaende; og i politisk Henseende med Hensyn til Fordelingen af Partiernes her i Salen kan jeg ikke se, at det yder det ene Parti Mere eller Mindre end det andet; jeg tror ikke, at det forholdsommæssig vil fremkalde nogen Forskjel. I alle Tilfælde, hvad enten man kan regne ud, at Høire eller Venstre staar sig derved, er dette mig en lige gyldig Sag. Det tror jeg, vi efterhaanden maa være komne til at indse, at med Hensyn til de store politiske Spørgsmaal har det aldeles ikke Spor af Betydning, om Høire kommer til at voxe med et Par Medlemmer eller taber et Par Medlemmer, eller om Venstre kommer til at voxe med et Par Medlemmer eller taber et Par Medlemmer. Det, der derimod har Betydning, er, at den store Uretfærdighed hæves, at der er Kredse, hvor 6—7 Mennesker ikke betyde mere end 1 Menneske andtseteds. Denne Uretfærdighed kunne vi have uden at komme ind paa alle